

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 14 0 U 003968 19 Uvp
Banjaluka, 16. jula 2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Strahinje Ćurkovića, predsjednika vijeća, Merside Bjelobrk i Edine Čupeljić, članova vijeća, uz učešće zapisničara Nataše Božić, u upravnom sporu po tužbi tužioca B. Z. iz V., koga zastupaju punomoćnici V. K., M. M. i N. Č. advokati iz B., protiv rješenja tuženog Ministarstvo .. broj: ...od 11. januara 2019. godine, u predmetu utvrđivanja fizičke dotrajalosti objekta, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Istočnom Sarajevu, broj: 14 0 U 003968 19 U od 01. aprila 2019. godine, u sjednici vijeća održanoj 16. jula 2021. godine, donosi

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova spora za sastavljanje zahtjeva u iznosu od 1.316,25 KM.

O b r a z l o ž e n j e

Pobjijanom presudom se odbija tužba protiv uvodno označenog akta tuženog i odbija zahtjev tužioca za naknadu troškova spora. Osporenim aktom se odbija žalba tužioca izjavljena protiv zaključka Odjeljenja za prostorno uređenje i stambeno komunalne poslove opštinske uprave opštine V., broj: ... od 13. jula 2018. godine. Tim zaključkom se određuje R.A., dipl. ing. arhitekture, za vještaka u postupku procjene postojanja opasnosti po život ljudi, okolne objekte i saobraćaj, zbog fizičke dotrajalosti i većih oštećenja građevinskog objekta „S.š.“ u Ulici Svetosavska u V., izgrađena na k.č. br. 394 k.o. V. 1 (n.p.) upisana u p.l. br. 1242, na ime tužioca sa 1/1 dijela, koji odgovara k.č. br. 5/191 k.o. V. (s.p.), na ime tužioca sa 1/1 dijela, da se vještak obavezuje do 20. jula 2018. godine, o predmetu vještačenja organu u pisanim obliku dostaviti tri primjerka nalaza i mišljenja, da troškovi vještačenja iznose 150 KM i padaju na teret organa uprave, te da žalba ne odlaže izvršenje zaključka.

Odbijanje tužbe sud obrazlaže razlozima da je osporeni akt pravilan, jer je odučeno u skladu sa članom 150. Zakona o uređenju prostora i građenju Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 40/13, 106/15, 3/16, u daljem tekstu: Zakon), te da je tuženi za odbijanje žalbe dao valjane razloge koje prihvata i nižestepeni sud. U skladu sa odredbama člana 150. Zakona, po službenoj dužnosti je određen vještak da utvrdi da li predmetni objekat zbog fizičke dotrajalosti predstavlja opasnost po život ljudi, okolne objekte i saobraćaj, što je uslov za pokretanje postupka po službenoj dužnosti, radi donošenja rješenja o eventualnom

uklanjanju objekta. Tuženi je nakon donošenja osporenog akta mogao odlučiti da li će pokrenuti postupak radi uklanjanja objekta, što nije učinio, jer se u spisu ne nalazi rješenje o uklanjanju objekta, a tužilac, u skladu stav 4. tog člana Zakona, može podnijeti zahtjev za rekonstrukciju objekta, ukoliko tuženi doneše rješenje o uklanjanju objekta. Navodi tužbe da je organ bio dužan o pokretanju postupka po službenoj dužnosti obavijestiti tužioca i omogućiti mu da se izjasni o izboru vještaka nisu osnovani, jer o pokretanju postupka za uklanjanje objekta tuženi nije odlučio. Odredba člana 173. stav 3. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 13/02, 87/07 i 50/10, u daljem tekstu: ZOUP), koja propisuje da će se stranka prethodno saslušati o ličnosti vještaka nije primjenjena, jer u ovom postupku organ u svakom slučaju utvrđuje da li je pozivanje i saslušanje stranke neophodno i svrshodno.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude tužilac osporava njenu zakonitost, u skladu sa članom 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). Istiće da sud nije raspravio pitanja od odlučnog značaja za rješenje stvari. Postupak je pokrenut po službenoj dužnosti, na osnovu zaključka i učinjeno je niz nepravilnosti, jer tužiocu nije omogućeno da od početka bude stranka u postupku. Zaključak je dostavljen zajedno sa nalazom vještaka, pa mu nije omogućeno da se prethodno izjasni o ličnosti vještaka, obimu vještačenja, a da je organ na to bio obavezan po članu 173. ZOUP, kojim je propisano pravo stranke da se izjasni o ličnosti vještaka i predmetu vještačenja. Podnio je zahtjev za adaptaciju objekta, ali je odbijen rješenjem od 30. novembra 2018. godine. Podnio je i zahtjev za odobrenje izgradnje novog objekta, ali je obavještenjem tuženog obaviješten da je po regulacionom planu na toj parceli predviđena izgradnja parkinga i proširenje saobraćajnice. Tražio je da mu se odobri da izgradi privatni parking, ali mu nije omogućeno. Smatra da je namjera organa da sruši predmetni objekat, a zatim da izvrši samo eksproprijaciju parcele. Rušenjem objekta bez prethodne rekonstrukcije, nanosi se šteta tužiocu i vrijeda njegovo pravo na imovinu. Predlaže da se zahtjev uvaži.

U odgovoru na zahtjev tuženi ostaje kod navoda iz obrazloženja osporenog akta i predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu člana 39. ZUS, ovaj sud odlučuje kao u izreci iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa proizlazi da građevinski objekat S. š., koji se nalazi u V., u Ul. Svetosavska, izgrađen na k.č. br. 394 k.o. V.1 (n.p.), upisana u p.l. br. 1242 na ime tužioca sa 1/1 dijela, a odgovara k.č. br. 5/191 k.o. V. (s.p.), predstavlja opasnost po život ljudi, okolne objekte i saobraćaj, zbog fizičke dotrajalosti i većih oštećenja. Prvostepenim zaključkom se određuje vještak u postupku procjene postojanja opasnosti po život ljudi, okolne objekte i saobraćaj zbog fizičke dotrajalosti i većih oštećenja građevinskog objekta u vlasništvu tužioca sa 1/1 dijela. Protiv zaključka je tužilac izjavio žalbu, koju tuženi osporenim aktom odbija kao neosnovanu, uz obrazloženje da nalaz i mišljenje vještaka, sačinjen na osnovu zaključka, predstavlja osnov za pokretanje postupka po službenoj dužnosti. Nakon pokretanja postupka, prvostepeni organ je dužan omogućiti tužiocu da se izjasni o nalazu i mišljenju vještaka, da predloži nove dokaze i da zahtjeva da mu se odobri rekonstrukcija u roku koji odredi organ, ukoliko se u postupku utvrdi da se opasnost po život ili zdravlje ljudi, okolne objekte i saobraćaj može otkloniti rekonstrukcijom objekta ili njegovog dijela. Iz tih razloga cijeni da je zaključak pravilan i na zakonu zasnovan, a žalba neosnovana. Presudom se tužba odbija kao neosnovana i održava na snazi osporeni akt.

Prema članu 150. stav 1. Zakona, organ uprave nadležan za poslove uređenja prostora po službenoj dužnosti ili na zahtjev zainteresovanog lica, rješenjem određuje uklanjanje objekta ili dijela objekta za koji se utvrdi da zbog fizičke dotrajalosti, elementarnih nepogoda ili ratnih dejstava i većih oštećenja ne može dalje da služi svojoj namjeni ili da predstavlja opasnost po život ili zdravlje ljudi, okolne objekte i saobraćaj, kao i uslove i mjere koje je potrebno sprovesti, odnosno obezbijediti pri uklanjanju objekta ili dijela objekta; prema stavu 2., okolnost iz stava 1. ovog člana utvrđuje se na osnovu nalaza i mišljenja ovlašćenog vještaka odgovarajuće struke; prema stavu 3., žalba protiv rješenja iz stava 1. ovog člana ne odgađa izvršenje rješenja; po stavu 4., ako se u postupku donošenja rješenja o uklanjanju objekta ili dijela objekta utvrdi da se opasnost po život ili zdravlje ljudi, okolne objekte i saobraćaj može otkloniti rekonstrukcijom objekta ili njegovog dijela, na zahtjev vlasnika može se prema odredbama ovog zakona odobriti rekonstrukcija objekta ili njegovog dijela, s tim da se rekonstrukcija izvede u roku koji odredi nadležni organ uprave.

U skladu sa ovim zakonskim odredbama, nadležni organ uprave rješenjem određuje uklanjanje objekta ili dijela objekta za koji se utvrdi da je fizički dotrajao, a okolnost fizičke dotrajalosti i većih oštećenja objekta se utvrđuje na osnovu nalaza i mišljenja ovlašćenog vještaka odgovarajuće struke, te je propisano da žalba protiv rješenja o uklanjanju objekta ne odgađa izvršenje rješenja. Proizlazi da se ne može izjaviti posebna žalba protiv zaključka o vještačenju iz stava 2. člana 150. Zakona i da se može pobijati samo u okviru zakonom predviđenog pravnog sredstva protiv odluke o glavnoj stvari. U stvari određivanja vještaka u postupku procjene postojanja opasnosti po život ljudi, okolne objekte i saobraćaj, zbog fizičke dotrajalosti i većih oštećenja građevinskog objekta, ne može se voditi upravni spor, jer se zaključkom o vještačenju ne odlučuje o pravu ili obavezi vlasnika dotrajalog objekta, pa se ne radi o upravnom aktu iz člana 7. ZUS. Zaključak se može pobijati samo eventualnom žalbom protiv rješenja o uklanjanju objekta, kojom se mogu osporavati radnje upravnog organa preduzete u postupku i isticati prigovori kao u zahtjevu, koji su za sada preuranjeni.

Imajući u vidu da prvostepeni zaključak sadrži pouku o pravnom lijeku da je žalba dozvoljena i da se osporenim aktom žalba odbija kao neosnovana, po ocjeni ovog suda iz naprijed navedenih razloga, donošenjem pobijane presude kojom se odbija tužba kao neosnovana, nije odlučeno na štetu tužioca.

Slijedom prednjeg, pobijanom presudom nije ostvaren nijedan razlog iz člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev odbija, na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona.

Zapisničar
Nataša Božić

Predsjednik vijeća
Strahinja Ćurković

Tačnost отправка ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić